

CYNGOR CYMUNED LLANUWCHLLYN.

RHEOLIADAU MYNWENTYDD

Cyflwyniad:

Mae Cyngor Cymuned Llanuwchllyn yn gyfrifol am ddwy fynwent yng nghymuned Llanuwchllyn:

- (a) Y Fynwent Newydd.
- (b) Mynwent yr Eglwys.

Swyddog y Fynwent sydd yn cyflawni'r holl ddyletswyddau gweinyddol am y ddwy fynwent ar ran y Cyngor Cymuned, ac mae'n gofalu am y cofnodion statudol. Gellir gweld y cofnodion trwy drefniant o flaen llaw. Bydd ffi am ddarparu copïau. Fe gedwir hawl gan y Cyngor i adolygu'r rheolau a'r ffioedd fel y bo'r angen. Gweithredir rheolaeth y Mynwentydd yn unol â Deddf Llywodraeth Leol 1972 yn ogystal ag unrhyw orchymyn a ddarperir gan y Lywodraeth Cymru.

Swyddog y Fynwent yw:

Mrs Bethan Edwards,
Perthi,
Cae Gwalia,
Llanuwchllyn

01678 540 601

(Mae Swyddog y Fynwent yn dirprwyo'r gwaith yn achlysurol i Glerc y Cyngor: Lis Puw, Bedw Gwynion, Llanuwchllyn, Gwynedd LL23 7TW 01678 540 654, 07896964120)

Gwaherddir cŵn o'r mynwentydd, ac eithrio cŵn tywys.

I sylw Teulu'r Ymadawedig (neu'r Teulu trwy asiantaeth yr Ymgwymerwyr):

Trefniadau cyn claddu:

1. Rhaid rhoi rhybudd o gladdedigaeth i Swyddog y Fynwent o leiaf dri diwrnod cyn y Gladdedigaeth, gyda'r Rhybudd Claddu ac unrhyw ffurflen berthnasol arall.
2. Ni chaniateir claddu cyn 10,00 o'r gloch y bore nac ar ôl 3.00 o'r gloch y prynhawn yn yr Haf. (2.00 o'r gloch yn y Gaeaf). Ni cheir claddu ar y Sul nac ar adeg gwyliau statudol.
3. Mae'n ofynnol pan fo ail agor bedd (neu yn achos agor tro cyntaf bedd sydd gyda'r hawl claddu cyfyngedig wedi ei bwrcasu ymlaen llaw), fod y rhybudd

i'r Swyddog y Fynwent yn cynnwys caniatâd ysgrifenedig Deilydd cyfredol yr hawl claddu cyfyngedig hwnnw.

4. Rhaid talu'r holl ffioedd priodol i Swyddog y Fynwent (neu'r Ymgymwrwr angladdau) gyda'r Rhybudd Claddu (neu gyda chais i osod cofeb) yn unol â ffioedd cyfredol y Cyngor.

4.1 Os bydd yr ymadawedig yn marw o fewn 5 mlynedd wedi gadael y gymuned, bydd y ffi'r gymuned yn berthnasol (*mae hyn hefyd yn wir pan fydd amgylchiadau anorfod afiechyd wedi gorfodi preswyllo tu allan i'r gymuned am fwy na phum mlynedd*).

4.2 Bydd cymar yn cael ei gladdu am ffi'r gymuned – pa bynnag lleoliad ei Breswylfa.

5. Mae'n arfer da i roi rhybudd i Bennaeth Ysgol O M Edwards o amser claddu fel y gellir gwneud trefniant priodol ar gyfer y disgyblion. (01678 540 242)

Plotiau a beddfeini:

1. Ni chaniateir prynu hawl claddu cyfyngedig ond pan fo angen i'w ddefnyddio ar y pryd ac ni chaniateir agor bedd oni bai fod ei angen o fewn tri diwrnod.
2. Os gwnaethpwyd taliad yn y gorffennol yn nodi safle penodol i fedd, cofier mai PRYDLESU am 75 mlynedd a wnaethpwyd, nid *prynu* darn o dir.
3. Ni chaniateir gosod unrhyw gofeb heb yn gyntaf dderbyn caniatâd ysgrifenedig y Cyngor / Swyddog y Fynwent.
4. Mae cyfrifoldeb am feddrod, hynny yw, y gofeb, a thu mewn i ffiniau cyrbau yn disgyn ar y sawl sydd a'r hawl i gladdu yno neu ei gynrychiolwyr.
5. Perchenogion y cofebion sydd â'r cyfrifoldeb i'w cynnal a'u cadw mewn cyflwr da.
 - 5.1 Hysbysir perchnogion (os ydynt yn wybyddus) pan fo angen atgyweirio cofebion, ac oni atgyweirir hwy o fewn yr amser penodedig, gall y Cyngor weithredu i wneud y gofeb yn ddiogel (Yr hawl wedi ei roi dan Gyfarwyddyd Mynwentydd Awdurdodau Lleol 1977).
 - 5.2 Gall y Cyngor weithredu mewn modd uniongyrchol ynghylch unrhyw gofeb y mae'n credu sydd yn creu risg iechyd a diogelwch o arwyddocâd. Golyga hyn gweithredu heb roi rhybudd ffurfiol ymlaen llaw i'r teuluoedd.
6. Ni chaniateir palu tir bedd na phlannu arno unrhyw blanhigyn.
7. Ni chaniateir nodweddion ar y tir o flaen carreg neu gofeb (ac eithrio bedd plentyn).
8. Ni chaniateir i'r cyhoedd ddefnyddio chwynladdwr o fewn ffiniau'r fynwent.

Ymgwymerwyr a Seiri Maen:

Beddi:

1. Rhaid i'r gwaith agor bedd gydymffurfio â Rheoliadau Adeiladwaith 1961 ac 1966.
2. Mae pob ymgwymerwr sydd yn agor bedd yn gyfrifol am dacluso ar ei ôl a chludo unrhyw bridd a cherrig na ddefnyddir i gau'r bedd o'r fynwent yn unionsyth ar ôl yr angladd. Os na wneir hyn gall y Cyngor wneud y gwaith ac adennill y costau oddi wrth yr ymgwymerwr.
3. Gwaherddir peiriant cloddio JCB a'i debyg o ran maint o fewn y mynwentydd. Caniateir peiriant bychan "mini digger" yn unig.
4. Tra bydd bedd yn agored mae'n angenrheidiol ei orchuddio'n ddigonol.
5. Mae pob plot i gladdedigaeth yn mesur 2.44 medr (8 troedfedd) o hyd, 1.22 medr (4 troedfedd) o led a 2.44 medr (8 troedfedd) o ddyfnder, hynny yw bedd newydd ar gyfer tri chladdedigaeth.
6. Ni chaniateir llai na 0.6medr (2 troedfedd) o bridd uwchben yr arch olaf o wyneb y tir.
7. Wrth ôl lenwi'r bedd, mae'n ofynnol i'r ymgwymerwr wasgu'r pridd pob 6 modfedd trwy sathru'r pridd er mwyn ceisio lleihau effaith pridd y bedd yn suddo a chostau ail lefelu. Bydd y bedd yn cael ei orchuddio gan yr ymgwymerwr gyda thywyrch addas a'i adael yn daclus. Rhaid i'r ymgwymerwr symud unrhyw bridd yn weddill o'i waith i safle penodedig, a gosod y blodau a thorchau yn daclus ar y bedd.
8. Bydd unrhyw un sy'n agor neu gau bedd yn gyfrifol am unrhyw ddifrod a achosir i drydydd parti wrth wneud y gwaith.

Cofebion:

1. Ni chaniateir gosod unrhyw gofeb heb yn gyntaf ei chymeradwyo yn ffurfiol ac yn ysgrifenedig gan y Cyngor.
2. Rhaid i'r gofeb gydymffurfio â pholisi'r Cyngor ynghylch maint, ffurf a'r dulliau gosod.

Ni ddylai mesuriadau cofebion fod yn fwy na
Carreg : 27uchder x 21 lled x 3 modfedd o drwch

Plinth 3 uchder x 24 lled x 12 modfedd o drwch

Cyfanswm yr uchder o'r ddaear: dim mwy na 30 modfedd

Gweddillion amlosgi: 12 x12 x 12modfedd

3. Cofeb lawnt fydd ar bob plot newydd. Ni chaniateir cyrbiau na gosod terfynau o gwmpas safle bedd.
4. Ni chaniateir naddu a thrwsio cofebion y tu fewn i'r fynwent (ar wahân i ail-osod carreg). Bydd rhaid cludo pob defnyddiau a chofadeiliau o'r fynwent wrth baratoi am gladdedigaeth gan sicrhau na ddifrodir beddau eraill nac unrhyw beth o fewn ffiniau'r fynwent.

Iechyd a Diogelwch

Cyngor Cymuned Llanuwchllyn yw'r awdurdod claddu a pherchennog y Fynwent Newydd. Cyngor Cymuned Llanuwchllyn hefyd sydd â chyfrifoldeb am Fynwent yr Eglwys yn Llanuwchllyn.

Mae Cyngor Cymuned Llanuwchllyn felly'n ymarfer y ddyletswydd gofal eithafol (ultimate duty of care) oherwydd gwahanol ddeddfwriaethau. Mae felly yn gosod a gweithredu Polisi yn ymwneud â'i fynwentydd fydd yn cyfeirio at iechyd a diogelwch a'r gwaith a wneir gan ymgymerywyr, waeth bynnag pwy sydd yn eu cyflogi.

Rhaid i Gyngor Cymuned Llanuwchllyn dderbyn asesiad risg a chopi o ddull gwaith diogel gan yr agorwr beddi neu Drefnydd Angladdau, a rhaid i'r Cyngor ei gymeradwyo'n ffurfiol er mwyn cael hawl i gyflawni gwaith agor bedd ym mynwentydd y Cyngor. Disgwylir bod seiri maen yn dilyn canllawiau NAMM a BRAMM.

Fel rhan o'r weithred hwn bydd y Cyngor yn disgwyl fod yr agorwr beddi yn defnyddio deunyddiau pwrpasol - yn benodol '*shoring equipment*' priodol - wrth wneud y cloddiaid i gefnogi'r ddaear ac atal cwmpiad, ac i warchod iechyd a diogelwch yr agorwr beddi wrth wneud ei waith, y galarwyr, y clerigwyr, a staff y cyfarwyddwr angladdau yn ystod y gwasanaeth claddu.

Bydd Cyngor Cymuned Llanuwchllyn hefyd yn disgwyl, yn flynyddol, copi o yswiriant atebolrwydd cyhoeddus y Trefnydd Angladdau sydd yn berthnasol i unrhyw waith a wneir ym mynwentydd y Cyngor hwn.

Yn ystod unrhyw gyfnod pan na fydd yr agorwr beddi / trefnydd angladdau ar y safle wedi iddo wneud y gwaith cloddio, bydd rhaid gosod rhwystr dros dro o amgylch y bedd, neu sicrhau fod y bedd wedi ei orchuddio yn ddiogel.

Bydd aelodau'r Cyngor, yn achlysurol, yn monitro gwaith Ymgymerywyr ac fe awdurdodir yr aelodau hynny i atal y gwaith os nad yw Ymgymerwr yn cydymffurfio a'r polisi hwn.

Bydd Cyngor Cymuned Llanuwchllyn yn archwilio'r cerrig ar gyfer diogelwch y cyhoedd a gweithwyr. Os bydd carreg neu gofeb yn rhydd, caiff y teulu wybod am hyn a rhoddir 28 diwrnod i waith diogelu cael ei wneud. Os na fydd gwaith trwsio'n cael ei wneud o fewn yr amser penodedig neu os oes bygythiad i ddiogelwch sydd yn gofyn am ymateb brys, bydd Cyngor Cymuned Llanuwchllyn yn gweithredu ar unwaith i wneud y safle'n ddiogel; gall hyn olygu fod y garreg yn cael ei rhoi i orwedd neu eu symud.

Swyddog y Fynwent
Cyngor Cymuned Llanuwchllyn
Adolygwyd Tachwedd 2014